

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/
DDP-I.0210.3.(3).2026

Pan
prof. dr hab. Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 9 kwietnia 2026 r. (znak: GK-GKOZP.100.2.2026.BK), które koncentruje się na dalszym kwestionowaniu skuteczności i kompleksowości ustawy z dnia 23 stycznia 2026 r. o zawodzie psychologa oraz samorządzie zawodowym psychologów (zwanej dalej: „ustawą”), uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Proces legislacyjny miał charakter otwarty. W jego toku był zapewniony wszystkim interesariuszom realny wpływ na kształt regulacji. Na etapie rządowym, chcąc uwzględnić zróżnicowane potrzeby obywateli, grup, środowisk i instytucji społeczeństwa obywatelskiego, Projektodawca publikował wszystkie informacje o projekcie ustawy na stronie Rządowego Centrum Legislacji. Kwestionowany przez Rzecznika przepis art. 23 ust. 3 został wprowadzony do projektu ustawy w kwietniu 2025 r. w wyniku uwzględnienia postulatów Zespołu ds. Ochrony Zdrowia Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. A zatem, w momencie wpływu projektu do Sejmu RP (6 czerwca 2025 r.) przepis ten już się w nim znajdował. Na parlamentarnym etapie procesu legislacyjnego forum wymiany poglądów i stanowisk stanowiły komisje i podkomisje (było łącznie kilkanaście posiedzeń). Brali w nich udział m.in. przedstawiciele Rzecznika Praw Dziecka, Rzecznika Praw Pacjenta, strony rządowej, strony samorządowej, środowiska psychologów, środowiska akademickiego, a także konsultanci krajowi (lub ich przedstawiciele) w dziedzinach psychoterapii, zdrowia publicznego, ochrony zdrowia psychicznego, psychologii klinicznej. Merytoryczne dyskusje w tak szerokim gronie skutkowały wspólnym wypracowaniem ostatecznej treści ustawy.

Przedmiotem analizy przez uczestników komisji był również przepis art. 23 ust. 3. Przeprowadzona dyskusja ujawniła istotną społecznie rolę tego przepisu, co umocniło argumentację o jego zasadności. Powtórzyć należy, że z ustawy jednoznacznie wynika, że pomoc psychologiczną mogą udzielać wyłącznie osoby, które uzyskały prawo wykonywania zawodu psychologa. Art. 23 ust. 3 nie stanowi wyjątku od tej zasady, tj. nie dopuszcza do udzielania pomocy psychologicznej osobom nieposiadającym wykształcenia psychologicznego. Udzielenie wsparcia emocjonalnego przez przedstawicieli tzw. zawodów pomocowych nie stanowi jeszcze właściwej pomocy psychologicznej, którą często

poprzedza diagnoza psychologiczna przeprowadzana za pomocą metod psychologicznych. Należy zauważyć, że art. 23 ust. 3 ustawy odwołuje się do przepisów odrębnych, a tym samym do oznaczonych profesji, które mają swoją podstawę prawną w przepisach „ustaw branżowych”. Przepis ten nie tworzy więc żadnego nowego, nieznanego zbioru zawodów lecz odnosi się do przypadków które od lat funkcjonują w systemie prawa. Celem tego przepisu jest wyłącznie umożliwienie wykonywania ustawowo określonych zadań bez ryzyka narażania się na odpowiedzialność karną, o której mowa w art. 127 ustawy, w sytuacji w której działają w granicach i na podstawie prawa.

Kolejno wskazać należy, że zakres przedmiotowy ustawy o zawodzie psychologa oraz samorządzie zawodowym psychologów obejmuje przede wszystkim zasady uzyskiwania prawa wykonywania zawodu psychologa oraz zasady wykonywania zawodu psychologa. Uregulowanie w niej *zasad uzyskiwania kwalifikacji przez osoby niebędące psychologami* byłoby wyjściem poza zakres przedmiotowy i podmiotowy tej ustawy, co stanowiłoby tym samym naruszenie zasad techniki prawodawczej. Zgodnie bowiem z § 3 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” w ustawie nie zamieszcza się przepisów, które regulowałyby sprawy wykraczające poza wyznaczony przez nią zakres przedmiotowy (stosunki, które reguluje) oraz podmiotowy (krąg podmiotów, do których się odnosi).

Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy jest istotnym narzędziem do obsługi rynku pracy. Wykorzystywana jest w statystyce zatrudnienia, pośrednictwie pracy i poradnictwie zawodowym. Jest usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy, w tym zawodów szkolnictwa branżowego nauczanych w systemie edukacji. Umożliwia prowadzenie badań statystycznych, analiz i prognoz dotyczących rynku pracy oraz łączenie analiz rynku pracy z systemem edukacyjnym dając podstawę do długofalowego planowania kształcenia. Pozwala na gromadzenie i analizę danych statystycznych dotyczących zatrudnienia i bezrobocia, które służą do określania polityki przeciwdziałania bezrobociu oraz polityki kształcenia i szkolenia zawodowego młodzieży i dorosłych. Jest przydatna w systemach ewidencji kadrowej, ewidencji ludności, ewidencji ubezpieczeń społecznych. Jest także wykorzystywana w pracach spisowych Głównego Urzędu Statystycznego. Na podstawie KZiS można dokonywać analiz rynku pracy i prognozować przyszłe zmiany w tym zakresie. Klasyfikacja jest także niezbędna dla scyfrzowanego systemu obsługi rynku pracy.¹

Nie można więc czynić zarzutu z tego, że uczelnie, podmioty szkolące etc., prowadząc określone kierunki studiów i tworząc programy studiów odwołują się do KZiS. Zarówno uczelnie, jak i inne podmioty szkolące są w tych działaniach autonomiczne. Ograniczenia w tym zakresie mogą wynikać tylko z przepisów powszechnie obowiązujących, które regulują dostęp do określonego zawodu i jego wykonywanie, np. wprowadzając wymóg ukończenia studiów na określonym kierunku, poziomie, wprowadzając standardy kształcenia itd. Resort pracy zadbał o takie ograniczenia w stosunku do psychologów, wprowadzając jednoznaczne wymagania związane z wykształceniem koniecznym do udzielania świadczeń

¹ Metodologia opracowania opisów zawodów/specjalności (2024), Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Departament Rynku Pracy

psychologicznych. Jednocześnie ustawa wprowadza penalizację działań, które stanowią świadczenia psychologiczne, a wykonywane są przez osoby, które nie spełniają wymogów przewidzianych ustawą.

Należy podkreślić, że przepisy ustawy dotyczące uzyskiwania prawa wykonywania zawodu psychologa oraz zasad wykonywania zawodu psychologa wejdą w życie 19 maja 2028 r. Z dniem 5 marca 2026 r. wejdą w życie przepisy dotyczące trybu powołania samorządu zawodowego psychologów. Ukształtowany organizacyjnie i osobowo samorząd zawodowy, będzie dysponował najlepszą wiedzą o funkcjonowaniu ustawy w praktyce, ewentualnych zagrożeniach i obszarach wymagających doprecyzowania. W trakcie prac nad ustawą środowisko psychologów wykazało się zaangażowaniem, odpowiedzialnością oraz wrażliwością na newralgiczne obszary. W związku z tym należy umożliwić ustawie zafunkcjonowanie w aktualnym kształcie i poddać ją procesowi ewaluacji.

Z wyrazami szacunku
Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/